

Valtuustoaloite

Harrastustakuu – jokaiselle lapselle vähintään yksi harrastus

Harrastustakuun tavoitteena on tarjota jokaiselle lapselle ja nuorelle vähintään yksi harrastus. Lasten ja nuorten harrastaminen parantaa oppimista, kehittää sosiaalisia taitoja sekä tuo mielekästä tekemistä vapaa-aikaan. Jokaisella lapsella on oikeus harrastukseen.

Tuoreimman nuorisobarometrin mukaan 35 prosenttia nuorista (alle 29-vuotiaat) on jättänyt harrastuksen aloittamatta rahanpuutteen vuoksi. Nuorista enää hieman reilu puolet kokee kiinnittyvänsä suomalaiseen yhteiskuntaan, kun vielä 2012 luku oli 76 prosenttia. Harrastustoiminta on ennaltaehkäisevää työtä, jolla tuetaan nuorten kasvua ja itsenäistymistä. Harrastustoiminta luo myös yhteenkuuluvuutta.

Harrastuksen aloittamisen suurin yksittäinen este on harrastusten kustannukset. Opetus- ja kulttuuriministeriö on selvittänyt harrastamisen hintaan vaikuttavia tekijöitä erityisesti liikuntaharrastusten näkökulmasta. Selvityksessä nostettiin esille muun muassa lajiliittojen yhteiset lisenssijärjestelmät sekä matalan kynnyksen harrastustoiminnan tarjoaminen. Lisäksi selvityksessä esitettiin kuntatason toimenpiteeksi liikuntapaikkojen maksutonta tai nimellisiin korvauksiin pohjautuvaa käyttöä erityisesti lasten ja nuorten harrastamisen tukemiseksi.

Harrastustoiminnan aloittamisessa on tärkeää, että kunta tarjoaa matalan kynnyksen harrastustoimintaa. Eri toimijoiden välisellä yhteistyöllä tuetaan lasten ja nuorten monipuolista harrastamista.

Edellä olevan perusteena Kokoomuksen valtuustoryhmä esittää, että Joensuussa kootaan harrastusvalikko ja kartoitetaan kansalaistoiminnan, urheilun, kulttuurin, vapaan sivistystyön ja omaehtoisen toiminnan mahdollisuudet, tilat, tarjoajat, tapahtumat ja tuet. Lisäksi edellytetään, että Joensuu käynnistää selvityksen siitä, miten jokaiselle lapselle ja nuorelle taattaisiin mahdollisuus vähintään yhteen harrastukseen.

Paavo Vataaus
Paavo Vataaus
Pi.

Yrjö Ylänen
Hes. Hjalms
Sht.

Kaupunginvaltuusto	§ 98	31.10.2016
Hyvinvointilautakunta	§ 93	30.08.2017
Kaupunginhallitus	§ 358	11.09.2017
Kaupunginvaltuusto	§ 115	25.09.2017

Kokoomuksen valtuustoryhmän valtuustoaloite lasten harrastustakuusta

8739/12.05.06/2016

KV 31.10.2016 § 98

Kokoomuksen valtuustoryhmä jätti 31.10.2016 kaupunginvaltuuston puheenjohtajalle valtuustoaloitteen lasten harrastustakuusta.

Valtuustoaloitteen olivat allekirjoittaneet valtuustoryhmän puolesta Paavo Vatanen ja Heli Hjälms.

Päätös:

Lähetettiin kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

HYVOLK § 93

Kokoomuksen valtuustoaloitteessa tuodaan esille, että harrastustakuun tavoitteena on tarjota jokaiselle lapselle ja nuorelle vähintään yksi harrastus. Harrastamattomuuden yleisempänä syynä on harrastuksen kustannukset. Valtuustoaloitteessa todetaan, että harrastustoiminnan aloittamisessa on tärkeää, että kunta tarjoaa matalan kynnyksen harrastustoimintaa ja eri toimijoiden välisellä yhteistyöllä tuetaan lasten ja nuorten monipuolista harrastamista. Valtuustoaloitteessa esitetään, että Joensuussa kootaan harrastusvalikko ja kartoitetaan kansalaistoiminnan, urheilun, kulttuurin, vapaan sivistystyön ja omaehtoisen toiminnan mahdollisuudet, tilat, tarjoajat, tapahtumat ja tuet. Lisäksi edellytetään, että Joensuun käynnistää selvityksen siitä, miten jokaiselle lapselle ja nuorelle taattaisiin mahdollisuus vähintään yhteen harrastukseen.

Hyvinvoinnin toimialalla on käynnistetty aloitteeseen liittyvää selvitystyötä, jossa tavoitteena on kehittää alueiden ja tilojen käyttöä sekä löytää uusia yhteistyömuotoja aiempaa parempien harrastusmahdollisuuksien tarjoamiseksi. Aloitteen kokonaisuus on kuitenkin hyvin laaja ja tämän tyyppisen koko harrastekentän kattavan selvityksen tekeminen vaatisi vielä intensiivisempää asiaan paneutumista, joten selvitys sopisi hyvin myös opinnäytetyöksi.

Joensuun kouluissa alkukesällä 2017 tehdyn kyselyn mukaan 75 % alakoululaisista ja 79 % yläkoululaisista ja lukiolaisista ilmoitti, että heillä on oma harrastus. Kokonaan ilman omaa harrastusta ilmoitti olevansa alakoululaisista 13 % ja yläkoululaisista ja lukiolaisista 14 %.

Joensuussa toimii runsaat 120 liikuntajärjestöä, joissa on jäseniä runsaat 17 000. Joensuun nuorisopalveluilta avustusta saavissa nuorisojärjestöissä on alle 29-vuotiaita jäseniä runsaat 3 000. Nuorisopalvelujen ylläpitämässä toimintapisteissä tarjotaan tukea myös harrastuksiin. Käyntikertoja on vuositasossa noin 76 000. Myös kansalaisopisto ja konservatorio tarjoavat

nuorelle monipuolisia harrastusmahdollisuuksia. Opiskelevien nuorten käytössä ovat lisäksi oppilaitosten liikunta-, urheilu- ja harrastustilat.

Nuorten harrastamisen tukeminen ja nuorten palvelut ovat hyvinvoinnin toimialan painopisteitä vuoden 2017 toiminnassa. Harrastamisen eri muotoja tuetaan kaikkien palvelualueiden sisällöissä. Sivistys- ja vapaa-aikajaoston toiminnallisena tavoitteena on tänä vuonna jatkaa Harrastepankki-toimintaa ja kehittää harrastustoiminnan koordinoitua yhteistyössä kasvatus- ja opetusjaoston kanssa.

Kuluvan vuoden aikana on kartoitettu hyvinvoinnin toimialan yksiköiden toteuttamaa/tukemaa harrastustoimintaa. Koulujen kerhotoiminnan tarjontaa lisättiin toteuttamalla lukuvuonna 2016 - 2017 monialaisia taidekerhoja taiteen ja kulttuurin saavutettavuuden parantamiseen osoitetulla kärkihankerahoituksella. Kulttuuripalvelut tekee yhteistyötä taiteen ja kulttuurin saavutettavuuden vahvistamisessa paikallisten taidealan toimijoiden kanssa. Lisäksi konservatorio ja kansalaisopisto hakevat kärkihankerahoitusta tavoitteena taiteen perusopetuksen saavutettavuuden parantaminen.

Hyvinvoinnin toimiala tukee harrastustoimintaa myös myöntämällä avustuksia joensuulaisille urheilu- ja liikuntaurheiluseuroille. Avustuksia myönnetään pääosin ohjaaja-, koulutus- ja kartta-avustuksiin sekä erikseen. Nämä avustukset kohdentuvat täysin lasten ja nuorten harrastustoiminnan tukemiseen. Vuonna 2016 jaettava summa oli 157 000, jolla summalla tuettiin yhteensä 48 seuran ja/tai jaoston junioriryhmien ja lajin alkeisiin liittyvien lapsiryhmien ohjausta. Alle 18-vuotiaiden vakiovuorot koulujen yhteydessä oleviin liikuntasaleihin ovat maksuttomia joensuulaisille liikunta- ja urheiluseurojen junioreille ja rekisteröityjen yhdistysten sekä seurakuntien järjestämään toimintaan.

Nuorisopalvelut on avannut harrastustoimintaa kokoavan harrastehaku nettisivun nuortenjoensuu.fi sivuston alle. Sivujen tarkoituksena on parantaa harrastustoimintaan liittyvää viestintää. Sivuston alle on mahdollista koota aloitteessa esitetyjä teemoja jatkokehittämisen yhteydessä.

Joensuulaiset urheiluseurat ovat toteuttaneet matalan kynnyksen harrastustoimintaa 6 - 13-vuotiaille lapsille ja nuorille jo muutaman toimintakauden ajan. Toimintaan tarjotuista harrastevuoroista kootaan lasten ja nuorten Matalakynnys -harrastaa liikuntakalenteri, jonka pääasialliset levityskanavat ovat paikallislehdistö, koulujen infokanavat, seurojen sähköiset kanavat sekä toiminnan omat sähköiset kanavat.

Matalakynnys -toimintaa järjestetään koulujen kalenterivuotta mukaillen, syksyllä kahdeksan viikkoa ja tammikuun alusta toiset kahdeksan viikkoa. Toiminnan virallisen kahden viikon jälkeen seuroilla ja muilla liikunnan tarjoajilla on mahdollisuus jatkaa vuoroja vielä neljä viikkoa, joiden aikana heillä on mahdollisuus halutessaan integroida ryhmä oman seuran harrasteryhmäksi tai ohjata vuoroille osallistuneet omiin juniorijoukkueisiin lasten ja nuorten näin toivoessa. Toimintaan on osallistunut vuositasolla 600 - 800 lasta ja nuorta. Toimintaan osallistuneista lapsista pääosalla (3/4) ei ollut varsinaista liikuntaharrastusta. Matalakynnys -toiminta on profiloitunut kiinnostavaksi ja hyvin järjestetyksi toiminnaksi, jossa lasten on hyvä käydä kokeilemassa itseä kiinnostavia liikuntalajeja.

Hyvinvoinnin toimialalla on myös pohdittu mahdollisuuksia edelleen madaltaa lasten osallistumista harrastetoimintaan. Yhtenä konkreettisena toimenpiteenä on tarjota jatkossa konservatorion vapaaoppilaspaikalla opiskeleville myös soitinveloituksetta käyttöön. Myös muita vastaavia vähävaraisten lasten ja nuorten harrastusten tukemisen muotoja haetaan koko ajan. Samoin pyritään luomaan kouluista sellaisia kaikille avoimia paikkoja, joissa lapset ja nuoret yhdessä alueen aikuisten kanssa voisivat harrastaa ja toimia monipuolisesti. Ylipäänsä nuorten harrastusmahdollisuuksien kehittämisessä on tärkeää vahvistaa edelleen tilojen käyttömahdollisuuksia ja toimijoiden yhteistyötä.

Valmistelija: nuorisajohtaja Jouni Erola

Hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Hyvinvointilautakunta päättää antaa edellä esitetyn vastauksenaan Kokoomuksen valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen koskien lasten harrastusmahdollisuuksia.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

KH 11.09.2017 § 358

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

antaa edellä kirjoitetun vastauksena Kokoomuksen valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

KV 25.09.2017 § 115

Ehdotus:

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

merkitä tiedoksi edellä kirjoitetun vastauksena Kokoomuksen valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely:

Asiassa käytiin keskustelu, jossa kolme valtuutettua käytti puheenvuoron.

Keskustelussa ei tehty päätösehdotuksesta poikkeavia esityksiä.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkittiin, että valtuutettu Jussi Wihonen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana kello 20.47 henkilökohtaisen esteen vuoksi. Wihosen tilalle ei tullut varavaltuutettua, jolloin paikalla oli 58 valtuutettua.